

Jíkev

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Nymburk

Nadmořská výška: 196 m n. m.

Počet obyvatel: 345

Adresa URL: jikev.cz.webhouse.cz

Okres: Nymburk

GPS souřadnice: 50.264366N, 15.060016E

První pís. zmínka: 1323 (701 let)

PSČ: 298 32

Historie obce Jíkev

Určit dobu, kdy Jíkev vznikla, není možné. Veliký počet předhistorických nálezů v okolí obce svědčí, že tu v dobách velmi dávných obyvatelé žili. Při dobývání šterku se přicházelo na žárové hroby, zvláště na Husárku, v Háji, na Důlku a na Kříži. Je tedy jisté, že na území dnešní obce žili lidé před více jak 1000 lety.

Ve 14. století se uvádí naše obec jako vesnice, která byla sídlem bohatého rodu zemanského. Za panování Karla IV. - otce vlasti - čteme zmínky o Jíkvi, která patřila nejprve k župě Libické a později župě Havraňské.

Asi v polovině 14. století žil v Jíkvi rytíř Henik z Jíkve s manželkou Kateřinou. Zda měli nějaký hrad, není známo, ale jméno části obce Račana nasvědčuje tomu, že tu asi tvrz stávala. Našly se zde i zbytky zdí. Zbytky zdí se našly i na Vrchu u špýcharu (nynější sokolovny), kde bylo místo pro tvrz ještě příhodnější.

Rytíř Henik z Jíkve měl 6 synů a dceru Annu. První jeho syn Jan Šváb, připomínající se roku 1364-1385, vlastnil majetek ve Výklekách a na Havrani. Roku 1364 dostal ještě vsi Krňovice, Rašovice, Vestce a porostliny na Jezvici - nynější Jizbice. Když pak Jan Šváb zemřel bez synů, připadl majetek zpět králi Václavovi, který jej daroval Alšovi z Býchor a Prokopovi ze Soběšína. Pouze Krňovice, Výkleky a zvláště Jíkev byla ponechána bratřím Jan Švába.

Po smrti krále Václava IV. měl v Čechách nastoupit jeho bratr Zikmund. Čechové ho však pro jeho věrolomnost za krále přijmout nechtěli. Byli rozhořčeni smrtí svého Mistra Jana Husa. Zikmund musel Čechy dobývat. Když roku 1429 táhl s vojskem přes Jíkev, přidali se k němu oba Švábové - Petr i jeho syn Jan, protože byli vyznání katolického. Jan Šváb vydatně pomáhal králi a domníval se, že zase dostane za zásluhy své i strýce Jana zpět tvrz Havraň. Havraň však ve válkách husitských zanikla a zmizel i rod Švábů z Jíkve, který v Čechách žil v letech 1361-1451.

Od těch dob je málo zpráv o Jíkvi. Až po bitvě bělohorské čteme v "Dějinách konfiskací" zmínku o naší obci. Ves byla rozdělena na dva díly - jeden patřil statku loučeňskému a druhý novo-ronovskému. Ronov patřil bohatému rodu pánů Křineckých, ale po bitvě bělohorské jim byl odňat a prodán Albrechtovi z Valdštejna.

Statek Loučeň patřil před bitvou bělohorskou bohatému rodu Berků. Po bitvě bělohorské byl odsouzen majitel ke ztrátě hrdla, cti i statku a majetek byl zkonfiskován. Koupil jej hrabě Valdštejn Adam, bratr Albrechta. V 18. století koupil loučeňské panství německý rod Thurn-Taxisů.

Podle kroniky je známo, že se v obci od roku 1820 do roku 1848 vystřídalo několik rychtářů. Václav Tuzar z č.p. 57, po něm Václav Haňka z č.p. 12 a Václav Hodač z č.p. 37. Za tohoto rychtáře byla pořízena

v roce 1846 zvonička nákladem obce a sbírkou mezi občany 39 zlatých a 9 grošů. Zvon byl 33,5 libry těžký. Až do zrušení roboty byli v Jíkvě dva rychtáři, protože obec byla rozdělena pod dvě panství. Rychtářem panství loučeňského byl Matěj Červinka z č.p. 34 a panství kříneckého Pavel Fiška z č.p. 74, za kterého bylo Blato rozděleno mezi jednotlivé části obce.

Zprávy z let 1848 až do II. světové války nebudeme podrobně rozvádět. Pouze pro informaci uvádíme několik zajímavých dat z historie:

1866 - Táhl naší obcí saské vojsko, ale nikomu ublíženo nebylo. Ubytovalo se 320 vojáků, které musela obec živit. Po jejich odchodu vypukla cholera, na kterou zemřelo přes 50 lidí. 1882 - Zakoupila obec kontribuční sýpku za 1.725 zlatých (nynější sokolovnu) 1884 - Postavena nová školní budova nákladem 14.000 zlatých. Podle záznamů kroniky nejdéle působili na zdejší škole řídící učitelé Karel Klumpar a od roku 1904 do roku 1936 Jan Stryhal. Založen hasičský sbor 1894 - Založena hospodářsko-čtenářská beseda 1895 - Na Národopisné výstavě v Praze byl vystaven model chalupy, zhotovený občanem Jíkvě, sedlářem Áronem 1899 - Postavena úzkokolejná dráha pro dopravu cukrovky do cukrovaru ve Víkavě 1900 - Založen spořitelní spolek Změna platidel ze zlatých na koruny 1905 - Rekonstrukce silnice Jíkev - Ptačí hory nákladem 1.020 Kč 1908 - Postavena čekárna na dnešní železniční zastávce Bobnice - Jíkev 1909 - Stavba silnice k Hrubému Jeseníku přes skálu 1910 - Sčítání lidu - celkem 840 osob, 141 domů 1911 - Volba starosty obce p. Františka Najmana 1914 - Vypuknutí I. světové války, v níž padlo 24 občanů Jíkvě 1918 - 30.10. na oslavu vyhlášení samostatnosti byl uspořádán průvod obcí a zapálena hranice s figurou Františka Josefa, obložena obrazy rakouských pohlavářů a spálen černo-žlutý prapor. Večer se konala přednáška Dr. Jeřábka v hostinci U Duřtů. Na počest byla zasazena lípa svobody v místě, kde je nyní postaven pomník padlým 1919 - Založena Dělnická tělovýchovná jednota Založena Tělovýchovná jednota Sokol Okolkovány peníze a cenné listiny Volby do obecního zastupitelstva, kde většinu získala strana sociálně demokratická, Starostou zvolen p. Josef Chrástěcký 1920 - Postavení pomníku padlým nákladem 12.000 K (Dílo sochařů Vejse a Deyla z Hořic) Sčítání lidu - 830 osob 1923 - Elektrifikace vesnice. Poprvé se rozsvítilo o posvícení 3.11. 1927 - Volba starosty p. Jaroslava Fišky z č.p. 75, který setrval ve své funkci do roku 1945. V této době došlo v obci k podstatnému rozkvětu. 1929 - Velmi tuhá zima, až -32°C. Mrazy napáchaly velké škody hlavně na ovocných stromech 1930 - Postaven hřbitov s příslušenstvím a s přístupnou cestou nákladem 60.000 K Výstavba kampeličky - náklad 73.000 K Dokončení melioračních prací vodního družstva Krchleby - Jíkev 1931 - TJ Sokol zakoupila obecní sýpku za 5.000 K 1932 - TJ Sokol přebudovala sýpku na sokolovnu nákladem 100.000 K Na počest otevření sokolovny svolán první sjezd rodáků obce. Od té doby se veškerý kulturní život - divadla, šibřinky, zábavy - soustředily do sokolovny. 1933 - 9.6. spadla stará zvonička. V její stříšce bylo nalezeno prkénko a na něm tužkou nápis: "Zvonička postavena 20.9.1855 za představeného Jana Havlasa". Tesařský tovaryš, který při stavbě pomáhal, připsal na stranu prkénka kus současné historie, z níž bylo patrné, že i tehdy byly různé krize. Píše doslovně: "LP 1848 byla revoluce v celém císařství rakouském, takže mnoho tisíc lidí zahynulo a byly od roku 1848 velmi zlé a drahé léta. 1848 nastaly první papírové peníze, 1856 řádila strašlivá a nakažlivá smrtelná nemoc cholera, takže mnoha lidem život odňala. V roce 1849 byla vojna v Uhřích, 1847 v Natálii, 1854 v ruských zemích s tureckým císařem." 1936 - Úprava návsi, výsadba parku, budování nádrže a kanalizace v souvislosti s regulačním plánem Výstavba obecního domu na místě staré pastoušky 1938 23.9. vyhlášení mobilizace, což obec prožívala velmi neklidně 30.9. rozhodnuto, že Československo vydává pohraničí Hitlerovi

V době okupace a II. světové války v obci nedošlo k žádné rozsáhlejší úpravě. Rozvoj byl zabrzděn v

celém světě.

Rok 1945 přinesl osvobození Sovětskou armádou. Budování státu, a tím i jednotlivých obcí, bylo omezeno v důsledku rozvráceného a vyčerpaného národního hospodářství. Hned v květnových dnech byl ustaven revoluční NV, jehož předsedou se stal p. Otta Antonín. Po reorganizaci převzal funkci předsedy p. Václav Najman, ale nesetřval dlouho, jelikož se odstěhoval do pohraničí. V roce 1946 byl zvolen p. Václav Káninský, který funkci vykonával až do roku 1956. Z naší obce přesídlilo do pohraničí velké množství občanů. Z 830 jich zbylo 580.

